Dinsdag 12 februari 1918 – ochtendeditie

Londen, 11 februari. Officieel avondbericht: Het aantal gevangenen, die de Australische troepen bij hun overvallen in de afgelopen nacht ten zuidoosten van Mesen hebben gemaakt, bedraagt 37 man. Er werden eveneens drie Duitse machinegeweren en een loopgraafkanon naar onze linies meegebracht. De verliezen, die de vijand werden berokkend, waren zwaar. Samen met de verliezen die onze voorbereidende beschieting had veroorzaakt, wordt het aantal doden van de Duitsers op 100 geschat.

Een tegenaanval, die de vijand heeft ondernomen, werd met succes afgeslagen. Wij leden enige verliezen.

Een rede van Wilson.

Washington, 11 februari. Heden heeft president Wilson het Congres als volgt toegesproken:

Mijne heren, leden van het Congres. De 8e januari heb ik de eer gehad het woord voor u te voeren over de oorlogsdoeleinden, zoals ons volk ze opvat. Op de 15e januari heeft de eerste minister van Groot-Brittannië in dezelfde bewoordingen gesproken. De 24e januari antwoordde de Duitse rijkskanselier en dezelfde dag sprak graaf Czernin voor Oostenrijk.

Het strekt tot voldoening om te horen, dat onze wens, dat alle gedachtewisseling over de gewichtige zaak ten gehore van de hele wereld zou geschieden, zo stipt is vervuld. De passage in graaf Czernin's antwoord, die hoofdzakelijk tegen mijn eigen boodschap van de 8e januari is gericht, is in een zeer vriendschappelijke toon vervat. Hij vindt in mijn verklaringen voldoende bemoedigende benadering van de opvattingen van zijn eigen regering, om zijn geloof te rechtvaardigen, dat de verklaring een grondslag vormt voor een

meer gedetailleerde bespreking van de doeleinden der beide regeringen.

Czernin moet hebben te verstaan gegeven, dat zijn opvattingen mij tevoren waren medegedeeld en dat ik met de inhoud van zijn rede bekend was op het tijdstip, waarop hij deze uitsprak. Maar wat dit betreft, heeft men hem – daar ben ik zeker van – verkeerd begrepen. Ik had geen kennisgeving ontvangen van wat hij voornemens was te zeggen. Er was natuurlijk geen reden, waarom hij zich in het geheim met mij in verbinding zou stellen. Ik ben best tevreden deel uit de maken van zijn openbaar gehoor.

Graaf Hertling's antwoord is, dit moet ik zeggen, zeer vaag, zeer verwarrend; het is vol dubbelzinnige frasen en het is niet duidelijk waar het toe leidt. Maar het ademt ongetwijfeld een gans andere geest uit dan dat van graaf Czernin en het beoogt blijkbaar een tegenovergesteld doel. Het bevestigt tot mijn spijt veeleer de ongunstige indruk, die de onderhandelingen van Brest-Litovsk op ons hebben gemaakt, dan dat het die wegneemt.

Zijn bespreking en aanvaarding van onze algemene beginselen leiden hem niet tot een praktische conclusie. Hij weigert ze toe te passen op die bepaalde punten, die de hoofdzaak moeten uitmaken van elke definitieve oplossing. Hij is zeer geporteerd voor internationale actie en internationaal overleg.

Hij aanvaardt het beginsel van openbare diplomatie, maar hij schijnt er op te staan, dat het, in dit geval althans, moet beperkt blijven tot algemeenheden en dat de verschillende bijzondere kwesties van gebied en soevereiniteit, de verschillende kwesties van welker regeling de aanvaarding van de vrede door de 23 thans in de oorlog betrokken staten moet afhangen, besproken en geregeld moet worden, niet in algemeen overleg, maar elk afzonderlijk door de

naties, die er ingevolge belangen of nabuurschap het meest directe belang bij hebben.

Hij erkent, dat de zeeën vrij moeten zijn, maar ziet achterdochtig naar iedere beperking van die vrijheid door internationale actie in het belang van de openbare orde.

Hij zou zonder voorbehoud graag economische slagbomen tussen de naties weggenomen zien, want dat zou op geen enkele wijze een beletsel kunnen vormen voor de eerzucht der militaire partij, met welke hij genoodzaakt schijnt te zijn op goede voet te blijven.

Evenmin maakt hij bezwaar tegen beperking der bewapening. Die aangelegenheid zal vanzelf geregeld worden, meent hij, door de economische toestand. Maar de Duitse koloniën eist hij, moeten zonder discussie teruggegeven wordt.

Met niemand anders dan de vertegenwoordigers van Rusland zal hij bespreken, hoe er beschikt zal worden over de volkeren en landen der provincies aan de Oostzee; met niemand dan met de Franse regering, onder welke "voorwaarden" het Franse gebied ontruimd zal worden, en alleen met Oostenrijk-Hongarije, wat er met Polen moet gebeuren.

Wat betreft de regeling van alle kwesties in verband met de vraagstukken betreffende de Balkan verwijst hij, naar ik het begrijp, naar Oostenrijk en Turkije; en ten aanzien van de te sluiten overeenkomsten betreffende de niet Turkse volkeren van het tegenwoordige Ottomaanse rijk naar de Turkse autoriteiten zelf.

Na een op deze wijze door op zichzelf staande ruilingen en concessies naar alle kanten tot stand gebrachte regeling zou hij, als ik zijn verklaring goed uitleg, geen bezwaar hebben tegen een verbond van

naties, dat zich zou verbinden het nieuwe machtsevenwicht te handhaven tegen verstoring van buitenaf.

Het moet voor iedereen, die beseft wat deze oorlog heeft gebracht in de meningen en denkwijze van de wereld, duidelijk zijn, dat geen algemene vrede, geen vrede, die de oneindige offers van deze drie jaar van tragisch lijden waard is, bij mogelijkheid op zulke wijze kan worden tot stand gebracht. De methode, welke de Duitse rijkskanselier voorstelt, is de methode van het Congres van Wenen.

We kunnen en willen daar niet toe terugkeren.

Wat thans op het spel staat, is de wereldvrede. Waar we naar streven, is een nieuwe, internationale staat van zaken, gebaseerd op brede en algemene beginselen van recht en rechtvaardigheid, niet naar een vrede van rafels en oplapsels. Is het mogelijk, dat graaf von Hertling dat niet ziet, dat hij niet beseft, ja met zijn gedachten in een wereld leeft, die dood en voorbij is?

Is hij geheel en al de Rijksdag vergeten of negeert hij, dat die had gesproken over voorwaarden voor een algemene vrede, niet over nationale uitbreiding of overeenkomsten tussen staat en staat? De wereldvrede hangt af van een billijke regeling van elk der onderscheiden vraagstukken, waarover ik in mijn laatste rede tot het Congres gewezen heb.

Ik bedoel natuurlijk niet, dat de wereldvrede afhangt van het aannemen van enig bepaald stel voorstellen met betrekking tot de wijze, waarop deze vraagstukken moeten worden behandeld. Ik bedoel alleen, dat deze vraagstukken elk voor zich en alle gezamenlijk de ganse wereld aangaan en dat, tenzij ze behandeld worden in een onzelfzuchtige en rechtvaardige geest, met het doel aan de wensen en natuurlijke betrekkingen en nationale aspiraties te voldoen, geen

veilige en duurzame vrede zal zijn verkregen. Ze kunnen niet afzonderlijk worden besproken of in een geheim onderonsje. Geen ervan is een particulier of afzonderlijk belang, dat aan de opvatting van de gehele wereld mag worden onttrokken.

Al wat van invloed is op de vrede, is van belang voor de mensheid; en niets, dat door militair geweld geregeld is – en verkeerd geregeld – kan men werkelijk geregeld noemen. Men zal er zich te zijner tijd opnieuw mee moeten bezighouden.

Ziet graaf von Hertling niet in, dat hij voor het hof der mensheid spreekt, waar al de tot ontwaking geroepen naties der wereld thans gezeten zijn om hun oordeel te vellen over wat iedere staatsman, van welk land ook, moge zeggen over de geschilpunten in een strijd, die zich tot elk oord der wereld heeft uitgebreid?

In de Rijksdagresoluties van juli werden de beslissingen van dit hof zelfs rondweg aangenomen. Er zullen geen annexaties, geen oorlogsschattingen, geen als straf bedoelde schadeloosstellingen zijn en de volken zullen niet door een internationale conferentie of overeenkomst tussen mededingers en tegenstanders van de ene heerschappij naar de andere overgegaan. De nationale verlangens moeten geëerbiedigd worden. De volkeren mogen thans alleen met eigen goedvinden geregeerd worden. "Zelfbeschikking" is geen ijdel woord; het is een gebiedend beginsel, dat de staatslieden voortaan niet zonder gevaar zullen kunnen veronachtzamen.

We kunnen de algemene vrede niet verkrijgen door er om te vragen of door de blote regelingen van een vredesconferentie. Hij kan niet worden in elkaar geprutst uit de afzonderlijke overeenkomsten tussen machtige staten. Alle partijen, die bij de oorlog betrokken zijn, moeten deelnemen aan de regeling van elk geschilpunt, waar ook, omdat wij allen kunnen waarborgen en handhaven en omdat elk

punt moest onderworpen worden aan het gemeenschappelijk oordeel, om uit te maken of het recht is en billijk en een daad van gerechtigheid.

De Verenigde Staten koesteren niet de wens, zich in de Europese aangelegenheden te mengen of als arbiter in de Europese territoriale geschillen op te treden. Ze zouden het versmaden, van binnenlandse zwakte of wanorde elders partij te trekken om hun eigen wil aan een ander volk op te dringen.

Ze zouden er volgaarne van overtuigd worden, dat de regelingen, welke zij hebben voorgesteld, niet de beste of de meest duurzame zijn. Die regelingen zijn slechts hun eigen voorlopige schets van de beginselen en de wijze, waarop ze toegepast moeten worden.

Zij hebben zich in deze oorlog gemengd, omdat zij, of ze willen of niet, deelgenoot werden gemaakt in het lijden en de onwaardige behandeling, welke de militaire meesters in Duitsland de vrede en veiligheid van de mensheid deden ondergaan. De vredesvoorwaarden zullen de Verenigde Staten evenzeer aangaan als iedere andere natie, aan welke een leidende rol in het behoud der beschaving is toevertrouwd.

Amerika kan geen weg naar de vrede zien, voor de redenen van deze oorlog weggenomen zijn en zijn herhaling vrijwel onmogelijk gemaakt is.

Deze oorlog heeft zijn diepste oorzaken in de minachting voor de rechten van kleine volkeren en van nationaliteiten, die de eenheid en de kracht misten, om hun eis tot bepaling van het land waartoe ze wilden behoren en van hun eigen vormen van politiek leven door te zetten. Er moeten nu overeenkomsten worden aangegaan, die zulke dingen voortaan onmogelijk zullen maken en die overeenkomsten

moeten gesteund worden door een verenigde kracht en door al de naties die de gerechtigheid liefhebben en bereid zijn haar, tot elke prijs, te handhaven.

Als over territoriale regelingen en politieke betrekkingen van grote bevolkingen, die geen georganiseerde macht hebben, om weerstand te bieden, beslist zal worden door overeenkomsten van de machtige regeringen die er het meest directe belang bij menen te hebben, zoals Graaf Hertling voorstelt, waarom zou dat dan ook niet het geval zijn met economische vraagstukken? In de veranderde wereld waarin wij ons nu bevinden, is het er toe gekomen, dat het recht en de rechten van de volkeren evenzeer het gehele veld van internationale betrekkingen raken, als het verkrijgen van grondstoffen en van billijke, gelijke omstandigheden om handel te drijven.

Graaf Hertling wenst dat de voornaamste grondslagen van het handels- en nijverheidsleven gewaarborgd zullen worden door een gemeenschappelijke overeenkomst en garantie. Maar hij kan niet verwachten, dat die hem toegestaan zullen worden, indien de andere zaken, waarover door de artikelen van het vredesverdrag zal beslist worden, niet op dezelfde wijze geregeld worden. Hij kan er geen aanspraak op maken om te profiteren van een gemeenschappelijke overeenkomst op het ene terrein zonder dat die ook op het andere terrein wordt aangegaan. Ik neem aan dat hij begrijpt dat afzonderlijke en zelfzuchtige verdragen nopens de handel en de voornaamste grondstoffen voor industrieën geen grondslag voor een vrede zouden bieden. Evenmin, zullen wij, daar kan hij van verzekerd zijn, afzonderlijke en zelfzuchtige verdragen met betrekking tot provincies en volkeren gedogen.

Graaf Czernin schijnt de voornaamste elementen van de vrede met heldere blik te zien en schijnt ze niet te willen vertroebelen. Dan ziet hij ook, dat een onafhankelijk Polen, gevormd door al te

onbetwistbaar Poolse volkeren, die aan elkaar grenzen, een taak van Europees belang is en dat men dit moet erkennen; dat België ontruimd en teruggegeven moet worden, onverschillig welke offers en tegemoetkomingen dat mee moge brengen; en dat de nationale inspiraties bevredigd moeten worden, zelfs binnen zijn (Czernin's) eigen rijk, in het gemeenschappelijke belang van Europa en van de mensheid.

Als hij zwijgt over vraagstukken die de belangen en oogmerken van zijn bondgenoten duidelijker raken dan die van Oostenrijk alleen, moet dit natuurlijk zijn, omdat hij zich, naar ik veronderstel, niet vrij voelt om in de tegenwoordige omstandigheden naar Duitsland en Turkije te verwijzen. Als men de voornaamste beginselen, waarom het gaat, en de noodzakelijkheid om ze eerlijk toe te passen begrijpt en erkent gelijk hij, is het natuurlijk, dat hij beseft dat Oostenrijk met minder bezwaar zich bij het vredesdoel, zoals dat door de Verenigde Staten uiteen is gezet, kan aansluiten dan Duitsland. Hij zou vermoedelijk veel verder zijn gegaan, indien hij niet verlegen had gezeten met de bondgenootschappen van Oostenrijk en haar afhankelijkheid van Duitsland. De toets voor de vraag, of het voor een andere regering mogelijk is verder te gaan in deze vergelijking van opvattingen, is eenvoudig en ligt voor de hand. De beginselen, die toegepast moeten worden, zijn deze:

1. Elk onderdeel van de finale regeling moet gegrond zijn op zodanige regelingen, die voor een duurzame vrede het meest bevorderlijk lijken;
2. Volkeren en provincies moeten niet van de ene soevereiniteit aan de andere versjacherd worden alsof ze goederen en pionnen in het spel waren, zelfs niet in het grote spel van het machtsevenwicht, dat nu voor altijd in diskrediet is gebracht;
3. Elke territoriale regeling die van deze oorlog het gevolg is, moet gemaakt worden in het belang en ten behoeve van de

betrokken bevolkingen en niet als onderdeel van een compromis of regeling van aanspraken tussen wetgevende staten;

4. Alle duidelijk omschreven nationale aspiraties moeten zoveel mogelijk bevredigd worden, zonder dat nieuwe elementen van onenigheid of strijd worden ingevoerd of oude elementen van die aard bestendigd worden, die waarschijnlijk mettertijd de vrede van Europa en bijgevolg van de wereld zouden verstoren.

Over een algemene vrede op deze grondslagen kan men van gedachten wisselen. Voor zulk een vrede verzekerd kan worden, blijft ons geen andere keuze dan verder te gaan.

Voor zover we kunnen beoordelen, worden deze beginselen, welke wij als fundamenteel beschouwen, reeds overal als noodzakelijk aanvaard, behalve onder de woordvoerders der militaire en annexionistische partij in Duitsland. Als ze ergens anders verworpen zijn, waren zij, die ze verwierpen niet talrijk of invloedrijk genoeg, om hun stem verstaanbaar te maken.

De tragische waarheid is, dat deze ene partij in Duitsland blijkbaar bereid en in staat is miljoenen mannen in de dood te zenden om datgene te verhinderen, wat de gehele wereld thans als recht erkent.

Ik zou de gevoelens van het volk der Verenigde Staten niet juist vertolken, indien ik niet herhaalde, dat wij niet ten oorlog zijn gegaan om een kleinigheid en dat we niet kunnen terugkeren van de ingeslagen weg. Onze hulpbronnen zijn thans voor een deel gemobiliseerd en we zullen niet rusten voor ze geheel gemobiliseerd zijn. Onze legers vertrekken snel naar het front en zullen steeds sneller daarheen gaan.

We zullen al onze krachten inspannen voor deze oorlog van bevrijding: bevrijding van de heerszuchtige pogingen van een zelfzuchtige groep van autocratische regeerders. Welke ook de moeilijkheden mogen zijn, wij zijn onbedwingbaar in onze macht en kunnen onder geen omstandigheden erin berusten, te leven in een wereld, die door kuiperij en geweld wordt bestuurd. We geloven dat ons eigen verlangen naar een nieuwe internationale orde, waarin de vrede, rechtvaardigheid en het gemeenschappelijk belang der mensheid op de voorgrond zullen staan, het verlangen is van alle verlichte mensen, waar ook.

Zonder die nieuwe orde zal de wereld geen vrede hebben, en de mens zal draaglijke levensvoorwaarden missen. Nu we onze hand aan de ploeg hebben geslagen om die orde te helpen scheppen, zullen we ze niet terugtrekken.

Ik hoop dat het niet nodig is uitdrukkelijk te verzekeren dat mijn woorden niet als een bedreiging zijn bedoeld. Dat ligt niet in de aard van ons volk. Ik heb alleen zo gesproken opdat de gehele wereld zou weten hoe de geest in Amerika werkelijk is, en dat wij onze liefde voor recht en zelfbeheersing niets slechts met woorden belijden, maar met daden en niet zullen rusten, voor ze bevredigd is.

De macht van de Verenigde Staten bedreigt geen enkel volk; ze zal nooit worden gebezigd voor aanvalsdoeleinden, inlijvingsoogmerken of voor enig zelfzuchtig eigenbelang, doch alleen in de dienst der vrijheid.

Koning Albert in Italië.

Havre, 11 februari. Koning Albert, vergezeld van het hoofd van de generale staf van het Belgische leger, heeft zijn reis aan het Italiaanse front geëindigd. De koning heeft tegenover het hoofd van de

Italiaanse generale staf zijn bewondering geuit voor het weerstandsvermogen en de goede geest van de Italiaanse troepen.

Dinsdag 12 februari 1918 – avondeditie

Geen berichten over België.